

Balans per 31 december 2001

Activa	Zie toelichting onder	2001 €	2000 €
1 Goud en goudvorderingen	1	7.766.265.040	7.040.906.565
2 Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2		
2.1 Vorderingen op het IMF		72.074.161	0
2.2 Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa		41.162.620.238	37.475.047.829
		41.234.694.399	37.475.047.829
3 Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2	3.636.568.460	3.824.522.571
4 Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	3		
Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren en leningen		391.170.869	698.252.463
5 Overige vorderingen op kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro	4	0	288.143.000
6 Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	5	4.423.742.115	3.667.731.194
7 Vorderingen binnen het Eurosysteem	6		
Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)		9.697.303.920	13.080.794.017
8 Overige activa			
8.1 Materiële en immateriële vaste activa	7.1	100.585.654	64.168.178
8.2 Overige financiële activa	7.2	92.762.198	81.758.341
8.3 Herwaarderingsverschillen op niet uit de balans blijkende instrumenten		0	251.564.471
8.4 Overlopende activa	7.3	620.508.777	862.316.142
8.5 Diversen	7.4	97.569.394	3.747.484
		911.426.023	1.263.554.616
Totaal activa		68.061.170.826	67.338.952.255
Pro memorie:			
Termijnvorderingen in euro		0	2.885.697.468

Passiva	Zie toelichting onder	2001 €	2000 €
1 Verplichtingen aan kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro	8	0	288.143.000
2 Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	9	1.022.000.000	1.080.000.000
3 Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	10	271.375.580	3.421.112.123
4 Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	11	17.192.783	0
5 Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	11		
Deposito's, tegoeden en andere verplichtingen		5.840.349.099	4.803.381.255
6 Verplichtingen binnen het Eurosysteem	12		
Verplichtingen uit hoofde van de overdracht van externe reserves		40.497.150.000	39.468.950.000
7 Overige passiva	13		
7.1 Overlopende passiva		1.759.319.678	1.626.022.228
7.2 Diversen		94.122.190	52.005.650
		1.853.441.868	1.678.027.878
8 Voorzieningen	14	2.803.216.269	2.637.039.135
9 Herwaarderingsrekeningen	15	9.429.002.830	7.972.626.864
10 Kapitaal en reserves	16		
10.1 Kapitaal		4.097.229.250	3.999.550.250
10.2 Reserves		408.393.225	0
		4.505.622.475	3.999.550.250
11 Winst over het boekjaar		1.821.819.922	1.990.121.750
Totaal passiva		68.061.170.826	67.338.952.255
Pro memorie:			
Termijnverplichtingen in vreemde valuta		0	2.885.697.468

Winst- en verliesrekening over het jaar 2001

	Zie toelichting onder	2001 €	2000 €
Rentebaten op externe reserves		1.707.431.459	2.507.164.892
Overige rentebaten		2.271.293.068	4.657.469.867
<i>1.1 Rentebaten</i>		3.978.724.527	7.164.634.759
Vergoeding op vorderingen van nationale centrale banken uit hoofde van overgedragen externe reserves		(1.509.312.118)	(1.375.110.826)
Overige rentelasten		(1.698.022.587)	(4.375.476.075)
<i>1.2 Rentelasten</i>		(3.207.334.705)	(5.750.586.901)
1 Netto rentebaten	1	771.389.822	1.414.047.858
2.1 Gerealiseerd verkoop- en valutaresultaat	2	1.351.881.733	3.352.768.266
2.2 Afwaarderingen van financiële activa en posities	3	(109.023.392)	(1.084.563)
2.3 Toevoeging/onttrekking aan voorzieningen voor valuta- en koersrisico's		109.023.392	(2.600.000.000)
2 Netto baten uit hoofde van gerealiseerd verkoop- en valutaresultaat, afwaarderingen en risicovoorzieningen		1.351.881.733	751.683.703
3 Netto provisiebaten e.d.	4	298.120	673.498
4 Overige baten	5	1.393.851	904.158
Totaal netto baten		2.124.963.526	2.167.309.217
5 Personeelskosten	6 & 7	(97.288.818)	(80.275.827)
6 Beheerskosten	8	(185.712.394)	(82.808.524)
7 Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa		(20.142.392)	(14.103.116)
Winst over het boekjaar		1.821.819.922	1.990.121.750

Frankfurt am Main, 12 maart 2002

EUROPESE CENTRALE BANK

Willem F. Duisenberg
President

Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening¹

Vorm en presentatie van de jaarrekening

De jaarrekening van de Europese Centrale Bank (ECB) is zodanig opgesteld dat een getrouw beeld wordt gegeven van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de ECB en van de resultaten van haar bedrijf. De jaarrekening is opgesteld conform de onderstaand uiteengezette grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, die door de Raad van Bestuur van de ECB passend worden geacht voor een centrale bank. Deze grondslagen volgen de bepalingen van artikel 26.4 van de Statuten van het ESCB, die geharmoniseerde regels voor waardering en resultaatbepaling ten aanzien van de werkzaamheden van het Eurosysteem vereisen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn: de beginselen van economische realiteit en transparantie, het voorzichtigheidsbeginsel, de verwerking van gebeurtenissen na de balansdatum, het materialiteitsbeginsel, de periode-toerekeningsgrondslag, het continuïteitsbeginsel en de beginselen van consistentie en vergelijkbaarheid.

Waarderingsgrondslagen

De activa en passiva worden opgenomen tegen historische kostprijs, waarbij de waardering van verhandelbare waardepapieren, goud en alle andere in de balans opgenomen alsmede de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen luidende in vreemde valuta plaatsvindt tegen marktwaarde. Transacties in financiële activa en passiva worden verantwoord op het moment waarop zij worden afgewikkeld.

Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva

In vreemde valuta luidende activa en passiva worden in euro omgerekend tegen de op de balansdatum geldende marktcoers. Baten en lasten worden omgerekend tegen de op de datum van afwikkeling geldende marktcoers. De valutakoersherwaardering van in vreemde valuta luidende activa en passiva, met inbegrip van de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen, vindt plaats per valutasoort.

Prijsherwaardering van in vreemde valuta luidende activa en passiva geschiedt onafhankelijk van de valutakoersherwaardering.

Met betrekking tot goud wordt geen verschil gemaakt tussen prijs- en valutakoersherwaarderingsverschillen; het goud is gewaardeerd op basis van de prijs in euro per fine ounce, afgeleid van de koers van de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar per 28 december 2001.

Waardepapieren

Alle verhandelbare waardepapieren en vergelijkbare activa worden gewaardeerd tegen de gemiddelde marktwaarde per de balansdatum. Voor het jaar 2001 zijn daartoe de gemiddelden per 28 december 2001 gebruikt. Niet-verhandelbare waardepapieren worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Verantwoording van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Gerealiseerde winsten en verliezen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Een gemiddelde-kostprijsmethode wordt op

¹ De grondslagen voor de jaarrekening van de ECB zijn vastgelegd in een Besluit van de Raad van Bestuur van de ECB van 12 december 2000 (ECB/2000/16) Pb L 33 van 2 februari 2001.

dagbasis toegepast om de aanschaffingsprijs van afzonderlijke posten te berekenen. Bij een ongerealiseerd verlies op een post per de jaartultimo wordt de gemiddelde aanschaffingsprijs van de desbetreffende post verminderd rekening houdend met de valutakoers en/of de marktprijs per de jaartultimo. Ongerealiseerde winsten worden niet als baten verantwoord, maar worden rechtstreeks ten gunste van een herwaarderingsrekening gebracht. Ongerealiseerde verliezen worden ten laste van het resultaat gebracht indien zij ongerealiseerde winsten opgenomen in de overeenkomstige herwaarderingsrekening te boven gaan. Ongerealiseerde verliezen met betrekking tot enig fonds, enige valuta of goud worden niet gecompenseerd met ongerealiseerde winsten op andere fondsen of valuta's. Agio of disagio inzake aangekochte waardepapieren wordt verantwoord als onderdeel van de rentebaten en wordt over de looptijd van het desbetreffende actief geamortiseerd.

Repo's

Repo's worden in de balans opgenomen als ontvangen deposito's tegen onderpand. De deposito's en de waarde van de als onderpand dienende waardepapieren worden in de balans opgenomen. Waardepapieren die bij dergelijke transacties worden verkocht blijven in de balans van de ECB opgenomen als deel van de portefeuille waaruit zij zijn verkocht. Repo's met in vreemde valuta luidende waardepapieren hebben geen gevolgen voor de gemiddelde kostprijs van de valutapositie.

Omgekeerde repo's worden aan de actiefzijde van de balans opgenomen als leningen tegen onderpand, voor de waarde van de leningen. Bij dergelijke transacties verkregen waardepapieren zijn niet onderhevig aan herwaarderingsrekening.

Repo's en omgekeerde repo's (met inbegrip van de uitleen van effecten) uitgevoerd als onderdeel van een automatisch uitleenprogramma van effecten, worden alleen opgenomen op de balans onder dergelijke

transacties indien de lener hiertoe over de looptijd van de transactie onderpand in de vorm van contanten heeft verstrekt. In 2001 heeft de ECB geen onderpand in de vorm van contanten over de looptijd van een dergelijke transactie ontvangen.

Niet uit de balans blijvende instrumenten

Valuta-instrumenten, te weten valuta-termijntransacties, het termijngedeelte van deviezenswaps en andere valuta-instrumenten waarbij een valuta op een in de toekomst gelegen datum wordt verhandeld tegen een andere valuta, worden voor de berekening van valutawinsten en -verliezen opgenomen in de netto valutapositie. Rente-instrumenten zijn onderhevig aan herwaarderingsrekening per post en worden behandeld op een wijze vergelijkbaar met die voor waardepapieren. Bij deviezenswaps wordt de termijnpositie geherwaardeerd in samenhang met de contante positie. Derhalve treedt per saldo geen waarderingsverschil op, aangezien de ontvangen valuta en de leveringsverplichting beide worden gewaardeerd tegen dezelfde marktkoers in euro. Verliezen en winsten uit hoofde van niet in de balans opgenomen instrumenten worden in het resultaat opgenomen en op dezelfde wijze behandeld als winsten en verliezen uit hoofde van in de balans opgenomen instrumenten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Activa en passiva worden gecorrigeerd voor gebeurtenissen tussen de balansdatum en de datum waarop de Raad van Bestuur van de ECB de jaarrekening vaststelt, indien dergelijke gebeurtenissen van materiële invloed zijn op de waarde van de activa en passiva per de balansdatum.

Posities binnen het ESCB

Transacties binnen het ESCB zijn grensoverschrijdende transacties tussen twee centrale banken binnen de EU. Deze

transacties worden hoofdzakelijk verwerkt via TARGET² en leiden tot bilaterale saldi op rekeningen tussen die centrale banken in de EU die zijn aangesloten op TARGET. Deze bilaterale saldi worden dagelijks door middel van schuldvernieuwing gesaldeerd met de ECB, waardoor elke nationale centrale bank één netto bilaterale positie ten opzichte van de ECB overhoudt. Deze positie in de boeken van de ECB vertegenwoordigt de netto vordering of verplichting van elke nationale centrale bank ten opzichte van de rest van het ESCB.

Saldi binnen het ESCB die door de deelnemende nationale centrale banken ten opzichte van de ECB worden aangehouden (behoudens het kapitaal van de ECB en posities uit hoofde van de overdracht van externe reserves aan de ECB) worden vorderingen of verplichtingen binnen het Eurosysteem genoemd en worden in de balans van de ECB getoond als één enkele actief- of passiefpost.

Voor zover de niet-deelnemende nationale centrale banken dergelijke saldi aanhouden ten opzichte van de ECB, worden deze verantwoord onder “Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro”.

Materiële en immateriële activa

Materiële en immateriële activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode, vanaf het kwartaal volgend op de aanschaffing, rekening houdend met de verwachte economische levensduur van de desbetreffende activa, te weten:

- Computers, aanverwante apparatuur en programmatuur, en vervoermiddelen: 4 jaar
- Inventaris, meubilair en installaties: 10 jaar
- Gebouwen en geactiveerde herinrichtingskosten: 25 jaar.

Vaste activa met een kostprijs van minder dan €10.000 worden in het jaar van aanschaf afgeboekt.

Pensioenregeling van de ECB

De ECB kent een pensioenregeling op basis van een zogeheten beschikbaar-premiestelsel. De activa van het pensioenfonds, die uitsluitend dienen ter dekking van de uitkeringen aan de deelnemers en hun nabestaanden, zijn in de overige activa van de ECB begrepen en worden separaat verantwoord. Waarderingswinsten en -verliezen op de activa van het pensioenfonds worden als baten en lasten van het fonds verantwoord in het jaar waarin zij zich voordoen. Ter zake van de uitkeringen ten laste van de uitkeringsrekening, die is opgebouwd uit de premies, bestaan minimumgaranties.

Toetreding van Griekenland tot het eurogebied

Gebeurtenissen na de toetreding van Griekenland tot het eurogebied op 1 januari 2001:³

- de Bank van Griekenland heeft aan de ECB een bedrag van € 97.679.000 overgemaakt, zijnde de resterende 95% van de bijdrage van de Bank van Griekenland aan het kapitaal van de ECB, naast de reeds gestorte 5%;

² *Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer systeem (zie ook Hoofdstuk VII).*

³ *Beschikking van de Raad (2000/427/EG) van 19 juni 2000 overeenkomstig artikel 122, lid 2, van het Verdrag betreffende de aanneming van een eenheidsmunt door Griekenland op 1 januari 2001, en conform artikel 49 van de Statuten van het ESCB en de krachtens dat artikel op 16 november 2000 door de Raad van Bestuur van de ECB vastgestelde rechtsinstrumenten.*

- de Bank van Griekenland heeft conform artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB tussen 2 en 5 januari 2001 externe reserves ter waarde van € 1.278.260.161⁴ aan de ECB overgemaakt. Deze externe reserves bestonden uit goud, Amerikaanse dollars en Japanse yen in dezelfde verhouding als de begin 1999 door de andere deelnemende nationale centrale banken overgedragen bedragen. De valutacomponent werd in de vorm van liquide middelen en waardepapieren overgedragen. De Bank van Griekenland werd vervolgens gecrediteerd met een vordering op de ECB ter waarde van de door de Bank van Griekenland verrichte kapitaalstorting en overgedragen externe reserves.
- de waardedaling van de euro, met name ten opzichte van de Amerikaanse dollar, betekende dat de waarde in euro van de door de Bank van Griekenland overgedragen externe reserves, tegen de wisselkoersen per 29 december 2000, hoger was dan wanneer de Bank van Griekenland deze reserves gelijk met de andere deelnemende nationale centrale banken in 1999 had overgedragen. Als de Bank van Griekenland zou zijn gecrediteerd met een vordering van € 1.278.260.161, zouden zij in verhouding tot hun aandeel in het kapitaal van de ECB, een hoger aandeel hebben gehad in het totaal aan vorderingen van de deelnemende nationale centrale banken op de ECB. Met instemming van de Bank van Griekenland is deze vordering derhalve verminderd tot € 1.028.200.000 om zo te bewerkstelligen dat de vordering van de Bank van Griekenland op de ECB gelijke pas zou houden met het aandeel van de Bank van Griekenland in het kapitaal van de ECB.
- het verschil tussen de aangepaste vordering en de waarde van de overgedragen activa werd verantwoord als deel van de bijdrage van de Bank van Griekenland, verschuldigd conform artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB, aan de voorzieningen en reserves van de ECB zoals die bestonden per 31 december 2000. De totale betaling door de Bank van

Griekenland uit hoofde van deze bijdragen bedroeg € 285.794.874 en kan als volgt worden uitgesplitst:

Bijdragen van de Bank van Griekenland conform artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB

Voorzieningen en reserves van de ECB	Bedrag €	Zie toelichting op de balans onder
Bijzondere voorziening voor wisselkoersen- en renterisico	67.732.230	14
Herwaarderingsrekeningen	207.693.768	15
Algemeen reservefonds	10.368.876	16
Totaal	285.794.874	

Het uitstaande saldo ad € 35.734.713 werd op 30 maart 2001 voldaan na goedkeuring van de jaarrekening van de ECB over 2000.

Diversen

Gezien de rol van de ECB als centrale bank is de Directie van oordeel dat publicatie van een staat van herkomst en besteding van middelen geen additionele relevante informatie zou verschaffen.

De Raad van de Europese Unie heeft, met inachtneming van artikel 27 van de Statuten van het ESCB en op aanbeveling van de Raad van Bestuur van de ECB, de benoeming van PricewaterhouseCoopers GmbH als externe accountants van de ECB goedgekeurd.

⁴ Dit bedrag is vastgesteld door de waarde in euro, tegen de wisselkoersen per 29 december 2000, van de door de bestaande leden van het Eurosysteem reeds aan de ECB overgedragen deviezenreserves te vermenigvuldigen met de verhouding tussen het aantal aandelen waarop door de Bank van Griekenland was ingeschreven en het aantal reeds door de andere nationale centrale banken zonder derogatie volgestorte aandelen.

Toelichting op de balans

1 Goud en goudvorderingen

De goudvoorraad van de ECB bedraagt 24,7 miljoen *ounces fine gold* (2000: 24 miljoen ounces). In 2001 hebben geen transacties in goud plaatsgevonden. De toename van deze post is het gevolg van herwaardering en de overdracht van goud door de Bank van Griekenland conform artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB (zie onder "Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva" en onder "Toetreding van Griekenland tot het eurogebied" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

2 Vorderingen op niet-ingezetenen en ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

2.1 Vorderingen op het IMF

Deze post omvat de per 31 december 2001 door de ECB aangehouden Bijzondere Trekkingsrechten (Special Drawing Rights, SDR's). In 2001 heeft de ECB een akkoord gesloten met het Internationale Monetair Fonds (IMF), waarbij het IMF wordt gemachtigd namens de ECB SDR's te kopen en te verkopen tegen euro, zulks met inachtneming van minimum- en maximum-tegoeden.

Onder SDR wordt begrepen een valutamandje waarvan de waarde wordt bepaald als de gewogen som van de koersen van de vier belangrijkste valuta's (Amerikaanse dollar, Britse pond, Japanse yen en euro). SDR's worden bij de opstelling van de jaarrekening behandeld als in vreemde valuta luidende activa (zie onder "Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

2.1 Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Deze vorderingen bestaan uit tegoeden bij buitenlandse banken, leningen luidende in vreemde valuta en beleggingen in waardepapieren, luidende in Amerikaanse dollars en Japanse yen.

3 Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Per 31 december 2001 bestond deze post uit bancaire deposito's bij niet-ingezetenen van het eurogebied.

4 Overige vorderingen op kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro

Per 31 december 2001 bestonden er, behalve als onderdeel van het automatische uitleenprogramma van effecten (zie onder 18), geen uitstaande omgekeerde repo's afgesloten met kredietinstellingen in het eurogebied in verband met het beheer van het eigen vermogen van de ECB.

5 Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Deze waardepapieren bestaan uit verhandelbaar schuld papier uitgegeven door bepaalde emittenten binnen het eurogebied met een hoog niveau van kredietwaardigheid.

6 Vorderingen binnen het Eurosysteem

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit de TARGET-saldi van de deelnemende nationale centrale banken ten opzichte van de ECB (zie onder "Posities binnen het ESCB" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

	2001 €	2000 €
Te vorderen van deelnemende nationale centrale banken ter zake van TARGET	66.908.187.928	59.010.910.157
Verschuldigd aan deelnemende nationale centrale banken ter zake van TARGET	(57.210.884.008)	(45.930.059.415)
per saldo	9.697.303.920	13.080.850.742

7 Overige activa

7.1 Materiële en immateriële vaste activa

De materiële vaste activa omvatten per 31 december 2001 hoofdzakelijk de volgende posten:

	Netto boekwaarde per 31 december 2001 €	Netto boekwaarde per 31 december 2000 €
Grond en gebouwen	39.288.068	1.305.097
Computers	28.703.744	21.042.849
Inventaris, meubilair, installaties en voertuigen	4.492.005	4.852.047
Activa in aanbouw	8.077.125	21.691.248
Overige vaste activa	20.024.712	15.276.937
Totaal	100.585.654	64.168.178

De grootste toename betrof, onder het hoofdje "Grond en gebouwen" de geactiveerde inrichtingskosten van het nieuwe pand van de ECB, het Eurotheum, alsmede overboekingen van de post "Activa in aanbouw" nadat de activa in gebruik waren genomen, en de aankoop van een officiële verblijfplaats voor Presidenten van de ECB.

7.2 Overige financiële activa

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit:

- De beleggingen van het pensioenfonds van de ECB, gewaardeerd op € 53,9 miljoen (2000: € 42,9 miljoen). De aangehouden activa betreffen de beleggingen van de gecumuleerde pensioenpremies van de ECB en van het personeel van de ECB per 31 december 2001; deze beleggingen worden beheerd door een externe vermogensbeheerder. De reguliere premies van de ECB en de deelnemers zijn op maandbasis belegd. De activa van het fonds zijn niet uitwisselbaar met andere financiële activa van de ECB en de uit deze activa voortvloeiende netto baten vormen geen baten van de ECB, maar worden herbelegd in de desbetreffende fondsen ter dekking van de toekomstige pensioenuitkeringen. De waarde van de aangehouden activa is gebaseerd op de door de externe vermogensbeheerder toegepaste waardering op basis van beurskoersen per de jaarultimo.
- De ECB is houdster van 3.000 aandelen Bank voor Internationale Betalingen, die zijn opgenomen tegen de aanschaffingsprijs van € 38,5 miljoen.

7.3 Overlopende activa

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit nog te ontvangen rente op waardepapieren en andere financiële activa.

7.4 Diversen

De toename van de post Diversen is voornamelijk het gevolg van het activeren van de productiekosten van bankbiljetten in verband met het vormen van een noodvoorraad eurobankbiljetten voor het Eurosysteem. Deze uitgaven zijn in eerste instantie gedragen door de ECB en zullen afhankelijk van het gebruik van deze voorraad door de nationale centrale

banken aan hen tegen kostprijs in rekening worden gebracht.

Deze post omvat tevens een vordering op het Ministerie van Financiën van de Bondsrepubliek Duitsland met betrekking tot terugvorderbare BTW en andere indirecte belastingen. Dergelijke belastingen zijn terugvorderbaar krachtens artikel 3 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, dat ingevolge artikel 40 van de Statuten van het ESCB op de ECB van toepassing is.

8 Verplichtingen aan kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro

Per 31 december 2001 bestonden er, behalve als onderdeel van het automatische uitleenprogramma van effecten (zie toelichting onder 18), geen uitstaande repo's afgesloten met kredietinstellingen in het eurogebied in verband met het beheer van het eigen vermogen van de ECB.

9 Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Deze post omvat deposito's van leden van de Euro Banking Association (EBA), die voor de ECB als onderpand dienen met betrekking tot betalingen van de EBA die via het TARGET-systeem worden verevend.

10 Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Deze verplichtingen bestaan hoofdzakelijk uit bij de ECB aangehouden saldi van de niet-deelnemende nationale centrale banken voortvloeiend uit via het TARGET-systeem geleide transacties (zie onder "Posities binnen het ESCB" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

11 Verplichtingen aan ingezetenen en niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Verplichtingen uit hoofde van repo's afgesloten met ingezetenen en niet-ingezetenen van het eurogebied in verband met het beheer van de deviezenreserves van de ECB.

12 Verplichtingen binnen het Eurosysteem

Deze post omvat de verplichtingen aan de deelnemende nationale centrale banken voortvloeiend uit de overdracht van externe reserves aan de ECB. De oorspronkelijke verplichtingen luiden in euro en zijn berekend op vaste basis al naar gelang de waarde van de activa op het moment van overdracht, waarbij rente wordt vergoed ter hoogte van de korte-herfinancieringsrentevoeten van het Eurosysteem, met een correctie vanwege een rendement van nul op de goudcomponent (zie de toelichting op de winst- en verliesrekening, onder 1). De totale verplichtingen zijn toegenomen als gevolg van de overdracht begin 2001 van dergelijke

activa door de Bank van Griekenland (zie onder “Toetreding van Griekenland tot het eurogebied” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

	Kapitaalsleutel	
	%	€
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,8658	1.432.900.000
Deutsche Bundesbank	24,4935	12.246.750.000
Bank van Griekenland	2,0564	1.028.200.000
Banco de España	8,8935	4.446.750.000
Banque de France	16,8337	8.416.850.000
Central Bank of Ireland	0,8496	424.800.000
Banca d'Italia	14,8950	7.447.500.000
Banque centrale du Luxembourg	0,1492	74.600.000
De Nederlandsche Bank	4,2780	2.139.000.000
Oesterreichische Nationalbank	2,3594	1.179.700.000
Banco de Portugal	1,9232	961.600.000
Suomen Pankki - Finlands Bank	1,3970	698.500.000
Totaal	80,9943	40.497.150.000

13 Overige passiva

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit aan de nationale centrale banken verschuldigde rente ter zake van hun vorderingen uit hoofde van de overgedragen externe activa (zie onder 12). Tevens worden hier de verplichtingen van de ECB ten opzichte van het pensioenfonds van € 53,9 miljoen (2000: € 42,9 miljoen) en overige overlopende posten verantwoord.

14 Voorzieningen

Per 31 december 2000 is het nodig geacht, gezien het grote wisselkoers- en renterisico dat de ECB loopt en gezien de huidige omvang van de herwaarderingsreserves, een bijzondere voorziening voor deze risico's te treffen ten bedrage van € 2.600 miljoen. Conform artikel 49.2 van de Statuten van de

ESCB, heeft de Bank van Griekenland in maart 2001 eveneens een bedrag van € 67,7 miljoen aan deze voorziening bijgedragen (zie onder “Toetreding van Griekenland tot het eurogebied” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”). Jaarlijks zal worden gezien of deze voorziening moet worden voortgezet.

Deze post omvat tevens de administratieve voorzieningen met betrekking tot gemaakte kosten ter zake van goederen en diensten. In verband met het in 2001 door de ECB aangekondigde plan om een perceel grond in Frankfurt am Main aan te schaffen voor de bouw van een eigen pand, werd het noodzakelijk geacht een adequate voorziening te treffen voor de contractuele verplichting om bij het verlaten van het huidige pand, deze in oorspronkelijke staat terug te brengen.

15 Herwaarderingsrekeningen

Deze rekeningen bestaan uit herwaarderingsreserves uit hoofde van ongerealiseerde winsten op activa en passiva. De saldi omvatten de door de Bank van Griekenland geleverde bijdragen overeenkomstig artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB (zie onder “Toetreding van Griekenland tot het eurogebied” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

	2001 €	2000 €
Goud	1.691.913.278	1.120.787.564
Deviezen	7.428.130.700	6.228.835.267
Waardepapieren	308.958.852	623.004.033
Totaal	9.429.002.830	7.972.626.864

16 Kapitaal en reserves

Kapitaal

De volgestorte bijdragen van de deelnemende nationale centrale banken aan het kapitaal van de ECB van € 5 miljard bedragen in totaal € 4.049.715.000 en zijn als volgt verdeeld:

	Kapitaalsleutel %	€
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,8658	143.290.000
Deutsche Bundesbank	24,4935	1.224.675.000
Bank van Griekenland	2,0564	102.820.000
Banco de España	8,8935	444.675.000
Banque de France	16,8337	841.685.000
Central Bank of Ireland	0,8496	42.480.000
Banca d'Italia	14,8950	744.750.000
Banque centrale du Luxembourg	0,1492	7.460.000
De Nederlandsche Bank	4,2780	213.900.000
Oesterreichische Nationalbank	2,3594	117.970.000
Banco de Portugal	1,9232	96.160.000
Suomen Pankki - Finlands Bank	1,3970	69.850.000
Totaal	80,9943	4.049.715.000

De bijdragen van de niet-deelnemende nationale centrale banken, gelijk aan 5% van de bijdragen die zij verschuldigd zouden zijn bij deelname aan de Monetaire Unie, bedragen in totaal € 47.514.250, en zijn als volgt verdeeld:

	Kapitaalsleutel %	€
Danmarks Nationalbank	1,6709	4.177.250
Sveriges Riksbank	2,6537	6.634.250
Bank of England	14,6811	36.702.750
Totaal	19,0057	47.514.250

Deze bedragen vormen bijdragen ten behoeve van de dekking van door de ECB te maken operationele kosten uit hoofde van taken voor de niet-deelnemende nationale centrale banken. De niet-deelnemende nationale centrale banken hoeven tot het

tijdstip van toetreding tot het Eurosysteem geen kapitaalbijdragen te storten boven de reeds vastgestelde bedragen. Zij hebben geen recht op een aandeel in de te verdelen winst van de ECB; evenmin hoeven zij eventuele verliezen van de ECB te financieren.

Reserves

Overeenkomstig artikel 33 van de Statuten van het ESCB en het besluit van de Raad van Bestuur van 29 maart 2001 is een bedrag van € 398 miljoen van de nettowinst over het jaar eindigende op 31 december 2000 overgemaakt naar het algemeen reservefonds. De resterende € 10,4 miljoen onder dit hoofdje heeft betrekking op de bijdrage die de Bank van Griekenland conform artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB heeft geleverd aan het kapitaal van de ECB (zie onder "Toetreding van Griekenland tot het eurogebied" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

17 Gebeurtenissen na balansdatum

De Raad van Bestuur heeft besloten dat de ECB en de 12 deelnemende nationale centrale banken die tezamen het Eurosysteem vormen, vanaf 1 januari 2002⁵ eurobankbiljetten zullen uitgeven. Aan de ECB is vanaf 2002 een aandeel van 8% van de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop toegekend terwijl 92% van de eurobankbiljetten door de 12 nationale centrale banken uitgegeven zullen worden.

Het aandeel van de ECB in de totale uitgifte van eurobankbiljetten zal worden gedekt door vorderingen op de nationale centrale banken aangezien deze de bankbiljetten voor de ECB in omloop brengen. Deze vorderingen, die rentedragend zullen zijn⁶,

⁵ Besluit van de ECB van 6 december 2001 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten (ECB/2001/15), PB nr. L 337 van 20 december 2001, blz. 52-54.

⁶ Besluit van de ECB van 6 december 2001 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van de nationale centrale banken van de deelnemende lidstaten met ingang van het boekjaar 2002 (ECB/2001/16), PB nr. L 337 van 20 december 2001, blz. 55-61.

zullen onder de nationale centrale banken worden verdeeld naar rato van hun aandeel in het kapitaal van de ECB.

18 Automatisch effectenuitleenprogramma

Ten behoeve van het beheer van haar eigen vermogen heeft de ECB in 2001 een overeenkomst voor een automatisch effectenuitleenprogramma afgesloten, waarbij een daarvoor aangestelde persoon of instelling namens de ECB effectenuitleentransacties verricht met een aantal door de ECB daartoe aangewezen tegenpartijen. Per 31 december 2001 bestonden de onder deze overeenkomst uitstaande transacties uit repo's en omgekeerde repo's, elk met een waarde van € 1,6 miljard (zie onder "Repo's" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

19 Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

De per 31 december 2000 uitstaande termijnevorderingen en -verplichtingen uit hoofde van deviezenswaps zijn gedurende 2001 vereffend.

Per 31 december 2001 waren er geen voorwaardelijke verplichtingen.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

1 Netto rentebaten

Deze post omvat rentebaten, na aftrek van rentelasten, uit de in vreemde valuta luidende activa en passiva alsmede netto rentebaten uit saldi uit hoofde van TARGET-transacties en uit overige in euro luidende activa en passiva. De aan de deelnemende nationale centrale banken betaalde rentevergoeding uit hoofde van hun vorderingen op de ECB ter zake van de overeenkomstig artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB overgedragen externe reserves wordt apart vermeld.

	2001 €	2000 €
Bruto rentebaten uit deviezenreserves	1.851.694.324	2.734.740.519
Rentelasten op deviezenverplichtingen	(144.262.865)	(227.575.627)
Netto rentebaten uit deviezenreserves	1.707.431.459	2.507.164.892

De daling van het rentesaldo vergeleken met 2000 is hoofdzakelijk het gevolg van een lager rentesaldo op in Amerikaanse dollars luidende activa. Deze daling werd deels gecompenseerd door hogere rentebaten uit de in vergelijking met 2000 hogere gemiddelde saldi uit hoofde van TARGET-transacties in 2001.

De saldi van "Overige rentebaten" en "Overige rentelasten" namen in 2001 af, voornamelijk als gevolg van het met ingang van 30 november 2000 salderen van de bilaterale TARGET-saldi. Alle aan TARGET gerelateerde bilaterale saldi tussen de nationale centrale banken van de EU-lidstaten en de ECB worden dagelijks aan het eind van de werkdag door middel van schuldvernieuwing gesaldeerd met de ECB, waardoor elke nationale centrale bank één netto bilaterale positie ten opzichte van de ECB overhoudt (zie onder "Posities binnen het ESCB" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

2 Gerealiseerd verkoop- en valutaresultaat

De gerealiseerde nettowinst is hoofdzakelijk ontstaan door de verkoop van effecten in het kader van het normale portefeuillebeheer. De daling van de gerealiseerde nettowinst vergeleken met 2000 is voornamelijk het gevolg van het feit dat in 2000 aanzienlijke gerealiseerde winsten waren geboekt door interventies van de ECB op de valutamarkten. In deze post was toen tevens begrepen de winst uit de verkoop van de inkomsten uit deviezen sinds begin 1999. In 2001 hebben geen valuta-interventies plaatsgevonden en de verkoop van inkomsten uit deviezen is opgeschort.

3 Afwaarderingen van financiële activa en posities

Deze last is bijna geheel het gevolg van de afwaardering van de aanschaffingskosten van in de balans opgenomen waardepapieren tot de marktwaarde per 31 december 2001 door koersdalingen in de laatste maanden van 2001 (zie onder "Verantwoording van baten en lasten" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

4 Netto provisiebaten e.d.

Deze post bestaat uit de volgende baten en lasten. De baten bestaan uit aan kredietinstellingen opgelegde boetes ter zake van niet-nakoming van de reserveverplichtingen.

	2001 €	2000 €
Baten uit provisie e.d.	931.206	1.296.112
Lasten met betrekking tot provisie e.d.	(633.086)	(622.614)
Netto baten uit provisie e.d.	298.120	673.498

5 Overige baten

De overige baten gedurende het boekjaar waren hoofdzakelijk het gevolg van de vrijval van ongebruikte administratieve voorzieningen.

6 Personeelskosten

Deze post heeft betrekking op salarissen en toelagen ten bedrage van € 82 miljoen (2000: € 67 miljoen), alsmede op werkgeversbijdragen aan het pensioenfonds van de ECB en ziekte- en ongevallenverzekering. De salarissen en toelagen van de leden van de Directie van de ECB bedroegen in totaal € 1,9 miljoen (2000: € 1,8 miljoen). Gedurende 2001 zijn geen pensioenen betaald aan voormalige leden van de Directie of aan hun nabestaanden. De salarissen en toelagen van het personeel, met inbegrip van de bezoldiging van hoge bestuursfunctionarissen, zijn in grote lijnen gebaseerd op en vergelijkbaar met de beloningsverhoudingen binnen de Europese Gemeenschappen.

Eind 2001 bedroeg het aantal personeelsleden van de ECB 1.043, waaronder 75 in bestuursfuncties. Gedurende 2001 bedroeg het gemiddelde aantal personeelsleden van de ECB 997, tegen 823 in 2000. Gedurende 2001 zijn 176 personeelsleden aangetrokken en hebben 74 personeelsleden de dienst verlaten.

7 De pensioenregeling van de ECB

Volgens het reglement moet eens per drie jaar een volledige actuariële waardering worden uitgevoerd. De meest recente actuariële waardering is per 31 december 2000 uitgevoerd, met gebruikmaking van de zogeheten Projected Unit Credit-methode, waarbij wordt uitgegaan van een minimaal bedrag aan verplichtingen gelijk aan de verschuldigde eenmalige contante uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband.

De premielasten van de regeling worden geraamd op basis van het advies van een bevoegd actuaaris. De totale door de ECB betaalde pensioenpremies, met inbegrip van een voorziening voor arbeidsongeschiktheid en pensioenuitkeringen, bedroegen € 14,9 miljoen (2000: € 13,1 miljoen). Hierin is een voorziening begrepen voor pensioenen voor leden van de Directie ad € 0,7 miljoen (2000: € 0,6 miljoen). De in de toekomst door de ECB te betalen pensioenpremie bedraagt 16,5% van de pensioengrondslag van alle personeelsleden.

8 Beheerskosten

Deze kosten omvatten alle overige lopende kosten, te weten huur, onderhoud van de kantoorruimten, niet-investeringsgoederen en -inventaris, honoraria van adviseurs, en overige diensten en kantooormiddelen, evenals de kosten van werving, verhuizing, opleiding en huisvesting van personeel.

De stijging van de beheerskosten is hoofdzakelijk het gevolg van extra bedrijfskosten in verband met het tweede pand van de ECB, het Eurotheum, en hogere honoraria van adviseurs met name in verband met de voorbereidingen voor de Euro 2002 informatiecampagne.

President en Raad van Bestuur
van de Europese Centrale Bank

Frankfurt am Main

Wij hebben bijgaande financiële rekeningen van de Europese Centrale Bank per 31 december 2001 gecontroleerd. De Directie van de Europese Centrale Bank is verantwoordelijk voor de samenstelling van de rekeningen. Het is onze verantwoordelijkheid op grond van ons onderzoek een onafhankelijk oordeel te vormen en daaromtrent aan u verslag uit te brengen.

Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met internationale controlegrondslagen. Een controle-onderzoek omvat steekproefsgewijze onderzoeken van stukken die betrekking hebben op de in de jaarrekening vervatte bedragen en toelichtingen. Een controle-onderzoek omvat tevens een beoordeling van de van belang zijnde schattingen en inzichten bij de opstelling van de jaarrekening, en van de vraag of de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling passend waren gezien de omstandigheden waarin de Europese Centrale Bank zich bevindt en of daarvan naar behoren verslag wordt gedaan.

Naar ons oordeel geven de financiële rekeningen, die zijn opgesteld volgens de in het eerste deel van de toelichting op de financiële rekeningen van de Europese Centrale Bank uiteengezette grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Europese Centrale Bank per 31 december 2001 en van het resultaat voor het jaar 2001.

Frankfurt am Main, 13 maart 2002

PricewaterhouseCoopers

GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

(Wagener)
Controlerend accountant

(Kern)
Controlerend accountant

Toelichting op de winstverdeling

Deze toelichting maakt geen deel uit van de jaarrekening van de ECB over 2001 en is slechts ter informatie opgenomen.

Winstverdeling

Krachtens artikel 33 van de Statuten van de ECB wordt de nettowinst van de ECB in de volgende volgorde verdeeld:

- Een door de Raad van Bestuur vast te stellen bedrag dat niet meer dan 20% van de nettowinst mag bedragen, wordt naar het algemeen reservefonds overgedragen tot een maximum van 100% van het kapitaal;
- de resterende nettowinst wordt onder de aandeelhouders van de ECB verdeeld naar rato van hun gestorte aandelen.

In overeenstemming hiermee heeft de Raad van Bestuur op 21 maart 2002 besloten een bedrag van € 364 miljoen naar het algemeen reservefonds over te dragen en het restant te verdelen onder de deelnemende nationale centrale banken naar rato van hun gestorte aandelen.

Niet-deelnemende nationale centrale banken hebben geen recht op een aandeel in de te verdelen winst.

	2001 €	2000 €
Winst over het boekjaar	1.821.819.922	1.990.121.750
Toevoegingen aan algemeen reservefonds (364.363.984)		(398.024.350)
Te verdelen winst	1.457.455.938	1.592.097.400
Winstverdeling aan nationale centrale banken	(1.457.455.938)	(1.592.097.400)
Totaal	0	0